

TÍCH PHÂN KÉP

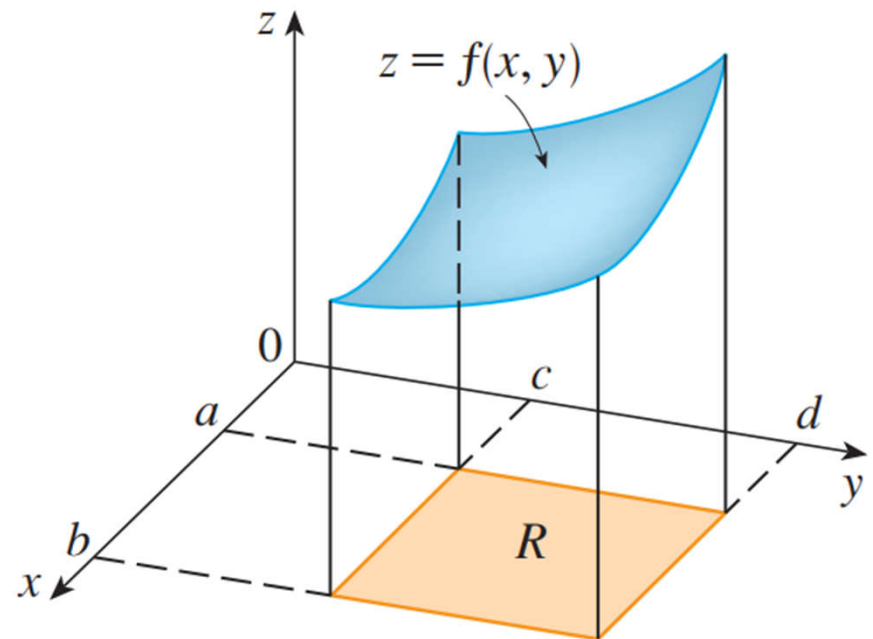
- 1) Khái niệm tích phân kép, tính chất
- 2) Cách tính
- 3) Ứng dụng

1. Tích phân kép

❖ Cho vật thể S xác định bởi:

$$S = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 \mid 0 \leq z \leq f(x, y), (x, y) \in R\}$$

Tính thể tích vật thể S ?

1. Tích phân kép

- Chia miền R thành các hình chữ nhật con $R_{i,j}$:

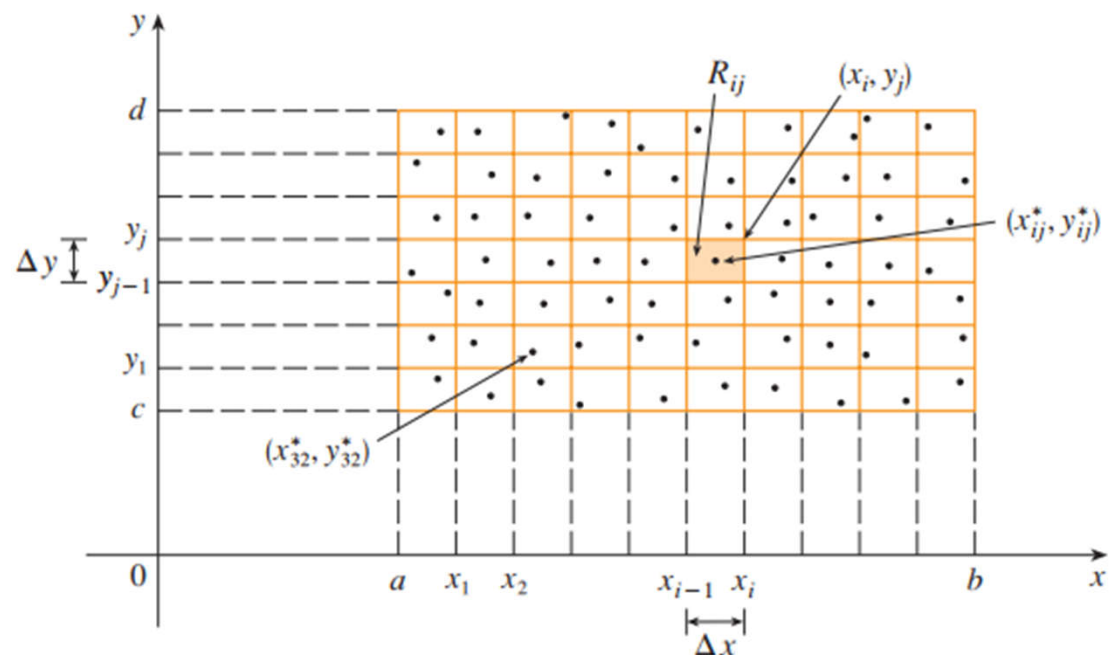
$$R_{ij} = [x_{i-1}, x_i] \times [y_{j-1}, y_j] = \{(x, y) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i, y_{j-1} \leq y \leq y_j\}$$

Diện tích của các hcn con:

$$\Delta A = \Delta x \times \Delta y,$$

Trong đó:

$$\Delta x = \frac{b-a}{m}; \Delta y = \frac{d-c}{n}.$$

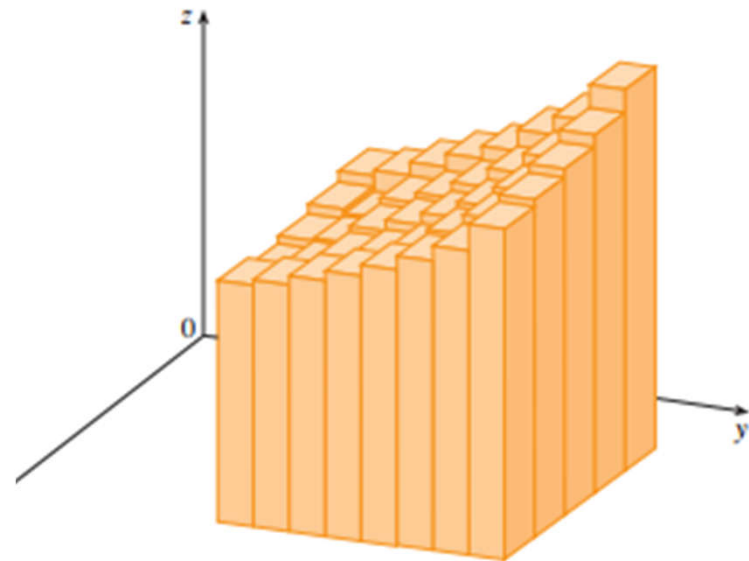
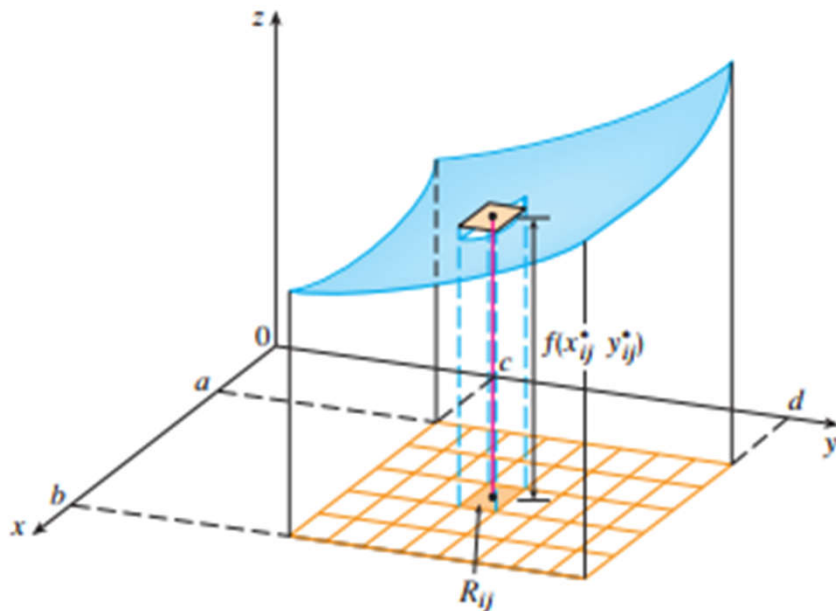

1. Tích phân kép

- Khi đó vật thể S ban đầu được chia thành $m \times n$ vật thể con S_{ij} hình trụ:

$$V_{S_{ij}} = f(x_{ij}^*, y_{ij}^*) \cdot \Delta A$$

- Thể tích của S được xấp xỉ bằng: $V_S = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n f(x_{ij}^*, y_{ij}^*) \cdot \Delta A$

1. Tích phân kép

Khi m, n càng lớn. Độ chính xác của V càng cao.

Do đó:

$$V = \lim_{m,n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n f(x_{ij}^*, y_{ij}^*) \cdot \Delta A$$

❖ **Định nghĩa:** Tích phân hai lớp của f trên một miền hình chữ nhật R là:

$$\iint_R f(x, y) dA = \lim_{m,n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^n f(x_{ij}^*, y_{ij}^*) \cdot \Delta A$$

nếu giới hạn trên tồn tại.

1. Tích phân kép

- Hàm $f(x, y)$ xác định trong một miền đóng, bị chặn D .

Tích phân kép của hàm $f(x, y)$ trong miền D :

$$\iint_D f(x, y) dx dy$$

Miền lấy
tích phân

Hàm dưới dấu
tích phân

Yếu tố
diện tích

Nếu tích phân trên tồn tại: $f(x, y)$ khả tích trong miền D

- Nếu h_s liên tục trong miền bị chặn, đóng D thì nó khả tích trong miền đấy.*

1. Tích phân kép

- Nếu $f(x, y)$ liên tục, không âm trên D , tích phân kép bằng thể tích vật thể hình trụ:

$$V = \iint_D f(x, y) dS = \iint_D f(x, y) dx dy$$

- Nếu $f(x, y) = 1, \forall (x, y) \in D$, tích phân kép bằng diện tích của miền D :

$$S = \iint_D dS = \iint_D dx dy$$

1. Tích phân kép

- 1) $\iint_D [f(x, y) + g(x, y)] dx dy = \iint_D f(x, y) dx dy + \iint_D g(x, y) dx dy$
- 2) $\iint_D kf(x, y) dx dy = k \iint_D f(x, y) dx dy \quad (k = \text{const})$
- 3) $\iint_D f(x, y) dx dy = \iint_{D_1} f(x, y) dx dy + \iint_{D_2} f(x, y) dx dy$
- 4) $f(x, y) \leq g(x, y), \forall (x, y) \in D : \iint_D f(x, y) dx dy \leq \iint_D g(x, y) dx dy$
- 5) $m \leq f(x, y) \leq M, \forall (x, y) \in D : mS \leq \iint_D f(x, y) dx dy \leq MS$
- 6) $\exists (\bar{x}, \bar{y}) \in D : \iint_D f(x, y) dx dy = f(\bar{x}, \bar{y})S$

2. Cách tính

2.1. Trong hệ Đề các

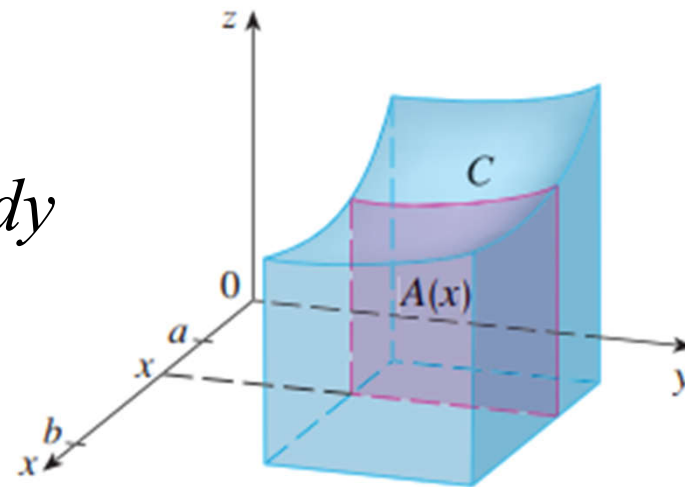
□ **TH1.** $D = [a, b] \times [c, d]$

Nếu $f(x, y)$ liên tục trên D thì:

$$\iint_D f(x, y) dx dy = \int_a^b \left(\int_c^d f(x, y) dy \right) dx = \int_c^d \left(\int_a^b f(x, y) dx \right) dy$$

Nếu $f(x, y) = f_1(x) \cdot f_2(y)$:

$$\iint_D f(x, y) dx dy = \int_a^b f_1(x) dx \cdot \int_c^d f_2(y) dy$$

2. Cách tính

❖ *Ví dụ.* Tính tích phân trong miền

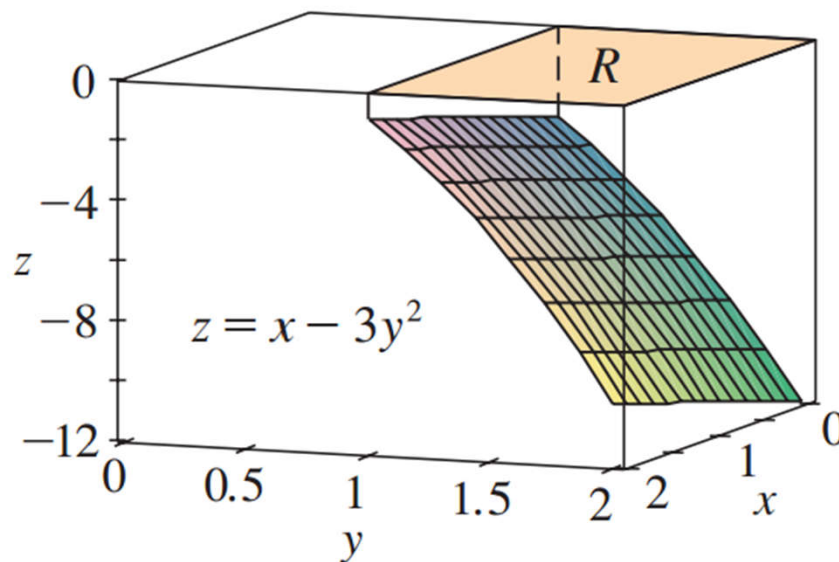
$$D = \{(x, y) | 0 \leq x \leq 2, 1 \leq y \leq 2\}:$$

$$\iint_D (x - 3y^2) dS$$

$$I = \iint_D (x - 3y^2) dS = \int_1^2 \int_0^2 (x - 3y^2) dx dy$$

$$I = \int_1^2 \left[\left(\frac{x^2}{2} - 3xy^2 \right) \right]_{x=0}^{x=2} dy$$

$$I = \int_1^2 (2 - 6y^2) dy = -12$$

2. Cách tính

❖ Ví dụ 1. Tính

$$I = \iint_D \frac{dx dy}{(x+y)^2}, D = [1, 2]^2$$

Vì $f(x, y)$ liên tục trên D nên:

$$I = \int_1^2 \left[\int_1^2 \frac{1}{(x+y)^2} dy \right] dx = \int_1^2 \left[-\frac{1}{x+y} \Big|_1^2 \right] dx$$

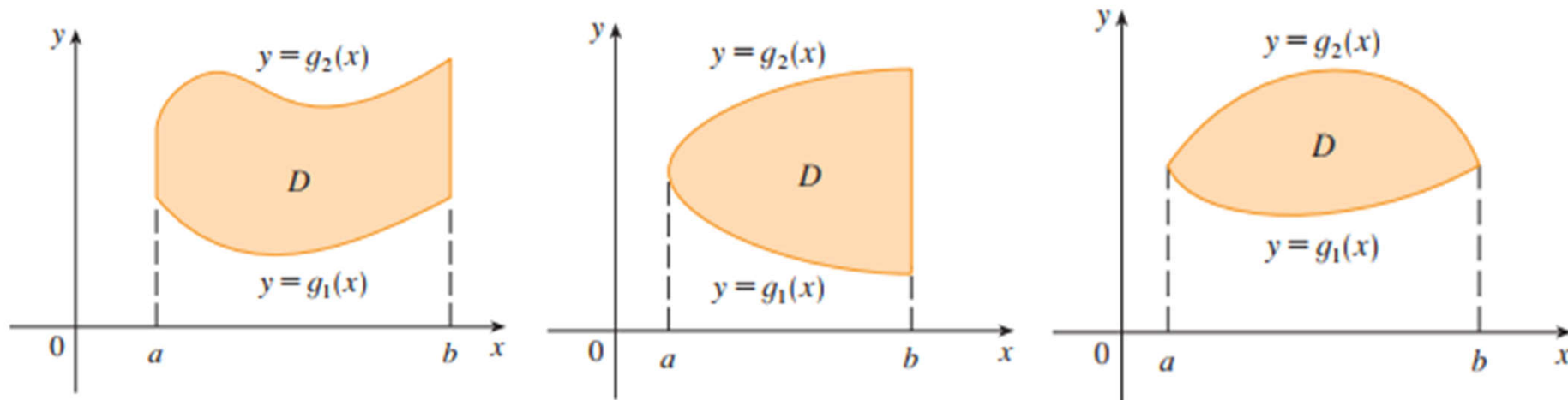
$$I = \int_1^2 \left(\frac{1}{x+1} - \frac{1}{x+2} \right) dx = \ln \frac{x+1}{x+2} \Big|_1^2 = \ln \frac{9}{8}$$

2. Cách tính

□ **TH2**. Miền lấy tích phân là miền bị chặn bất kỳ:

$$D = \{(x, y) : a \leq x \leq b, y_1(x) \leq y \leq y_2(x)\}$$

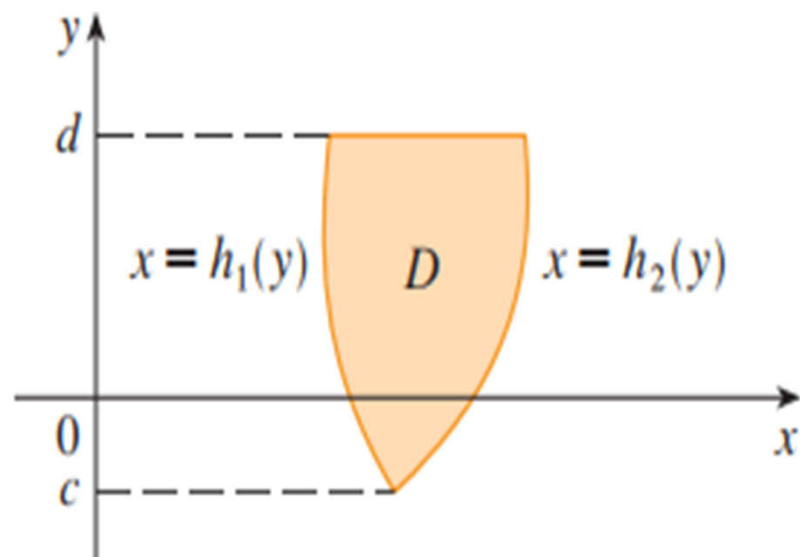
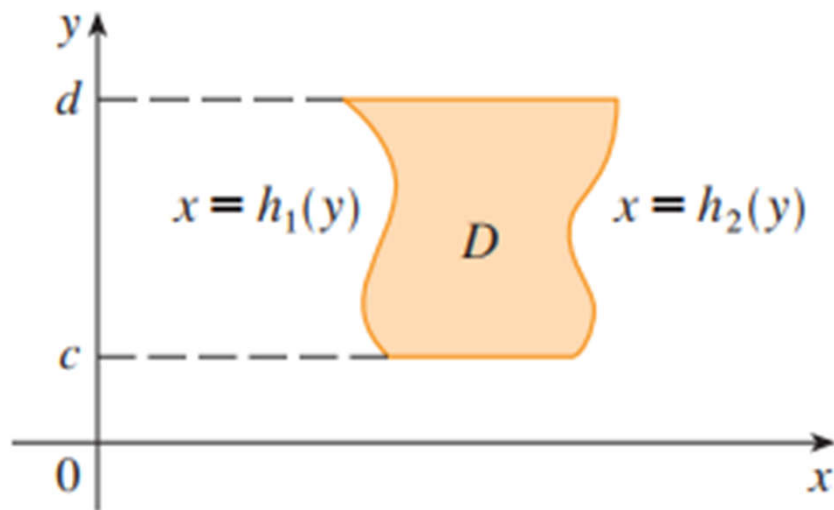
$$\iint_D f(x, y) dx dy = \int_a^b \left(\int_{y_1(x)}^{y_2(x)} f(x, y) dy \right) dx$$

2. Cách tính

Nếu $D = \{(x, y) : x_1(y) \leq x \leq x_2(y), c \leq y \leq d\}$

$$\iint_D f(x, y) dx dy = \int_c^d \left(\int_{x_1(y)}^{x_2(y)} f(x, y) dx \right) dy$$

2. Cách tính

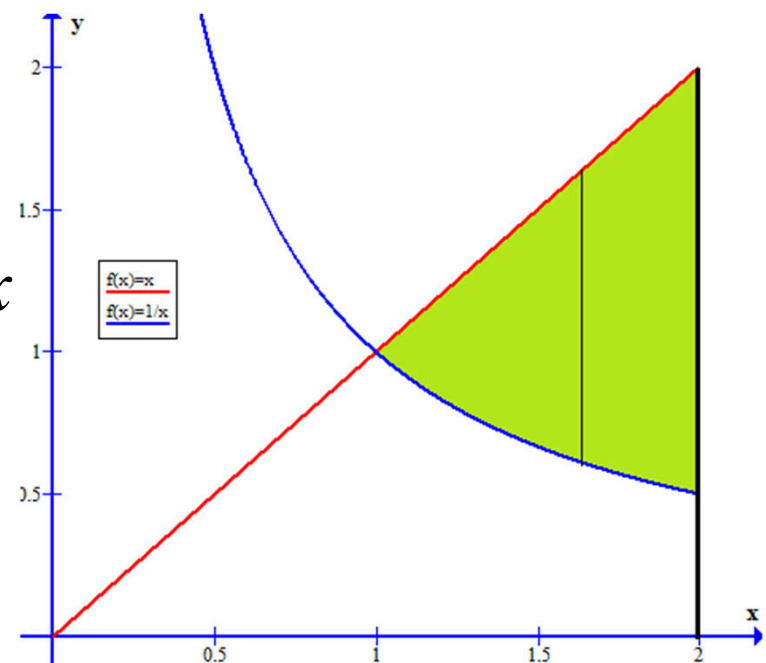
- Ví dụ 2. Tính tích phân trong miền D giới hạn bởi các đường $x = 2, y = x, xy = 1$:

$$I_2 = \iint_D \frac{x^2}{y^2} dx dy$$

Cách 1. Coi $x \in [1, 2], \frac{1}{x} \leq y \leq x$

$$I_2 = \int_1^2 \left[\int_{1/x}^x \frac{x^2}{y^2} dy \right] dx = \int_1^2 \left[\left. \frac{-x^2}{y} \right|_{1/x}^x \right] dx$$

$$I_2 = \frac{9}{4}$$

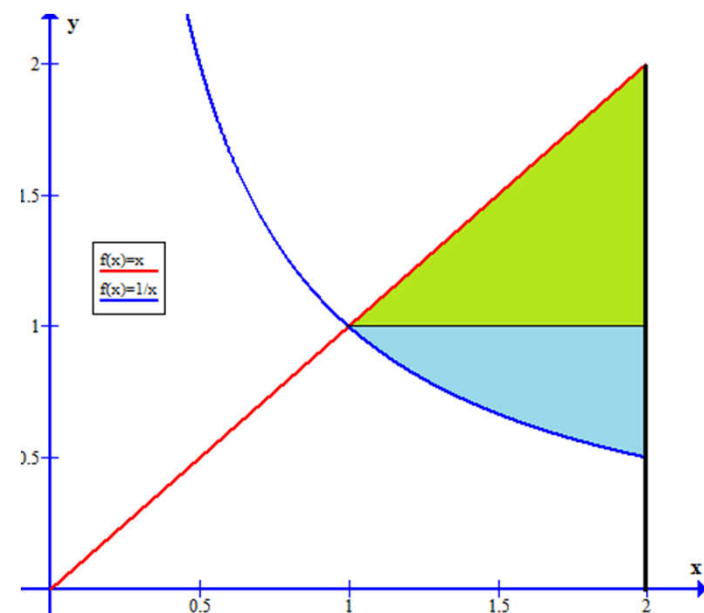

2. Cách tính

- Cách 2. Coi $y \in [\frac{1}{2}, 2]$

$$I_2 = \int_{1/2}^1 \left[\int_{1/y}^2 \frac{x^2}{y^2} dx \right] dy + \int_1^2 \left[\int_y^2 \frac{x^2}{y^2} dx \right] dy$$

$$I_2 = \frac{9}{4}$$

2. Cách tính

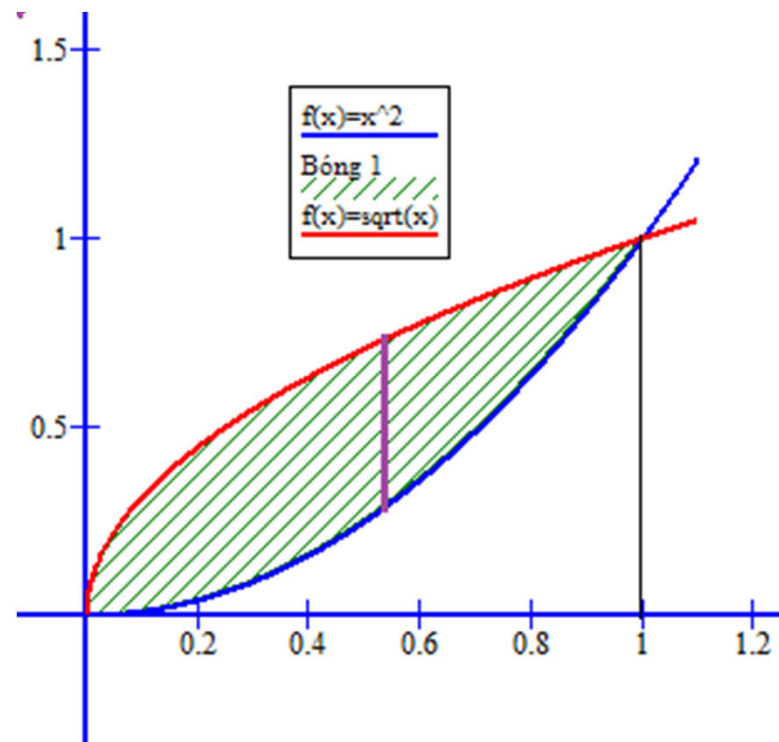
❖ Ví dụ 3. Tính tích phân trong miền D giới hạn bởi các parabol $y = x^2$, $x = y^2$:

$$I_3 = \iint_D \frac{x}{y} dx dy$$

❖ *Hướng dẫn*:

Khi $x \in [0,1]$ thì y thay đổi từ x^2 đến $\sqrt{x}$:

$$\iint_D \frac{x}{y} dx dy = \int_0^1 \left[\int_{x^2}^{\sqrt{x}} \frac{x}{y} dy \right] dx$$

2. Cách tính

$$I_3 = \int_0^1 x \ln y \Big|_{x^2}^{\sqrt{x}} dx = -\frac{3}{2} \int_0^1 x \ln x dx \quad \boxed{\text{TPSR loại II}}$$

$$I_3 = -\frac{3}{2} \lim_{a \rightarrow 0} \int_a^1 x \ln x dx = -\frac{3}{2} \lim_{a \rightarrow 0} \left[\left(\frac{1}{2} x^2 \ln x - \frac{1}{4} x^2 \right) \Big|_a^1 \right]$$

$$I_3 = -\frac{3}{4} \lim_{a \rightarrow 0} a^2 \ln a + \frac{3}{8} = \frac{3}{8}$$

$$\text{Do: } \lim_{a \rightarrow 0} a^2 \ln a \quad (0 \cdot \infty) = \lim_{a \rightarrow 0} \frac{\ln a}{\frac{1}{a^2}} \stackrel{L}{=} \lim_{a \rightarrow 0} \frac{1/a}{-2/a^3} = \frac{-1}{2} \lim_{a \rightarrow 0} a^2 = 0$$

2. Cách tính

- **2.2. Đổi biến số trong tích phân kép**
- Xét tích phân kép $\iint_D f(x, y) dx dy$, $f(x, y)$ liên tục trên D . Thực hiện phép đổi biến số $x = x(u, v)$, $y = y(u, v)$.

$$\iint_D f(x, y) dx dy = \iint_{D'} f(x(u, v), y(u, v)) |J| du dv$$

$$J = \frac{D(x, y)}{D(u, v)} = \begin{vmatrix} x'_u & x'_v \\ y'_u & y'_v \end{vmatrix} \neq 0$$

2. Cách tính

- Ví dụ 4. Tính tích phân trong miền D giới hạn bởi các đường $y = -x$, $y = -x + 3$, $y = 2x - 1$, $y = 2x + 1$:

$$I_4 = \iint_D (x + y) dx dy$$

- Đổi biến số:

$$\begin{cases} u = x + y \\ v = -2x + y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{u - v}{3} \\ y = \frac{2u + v}{3} \end{cases} \Rightarrow J = \begin{vmatrix} 1/3 & -1/3 \\ 2/3 & 1/3 \end{vmatrix} = \frac{1}{3} \neq 0$$

$$I_4 = \frac{1}{3} \int_0^3 \int_{-1}^1 u du dv = 3$$

2.2. Đổi biến số trong tích phân kép

□ Trong phép biến đổi từ tọa độ x, y sang **tọa độ cực**:

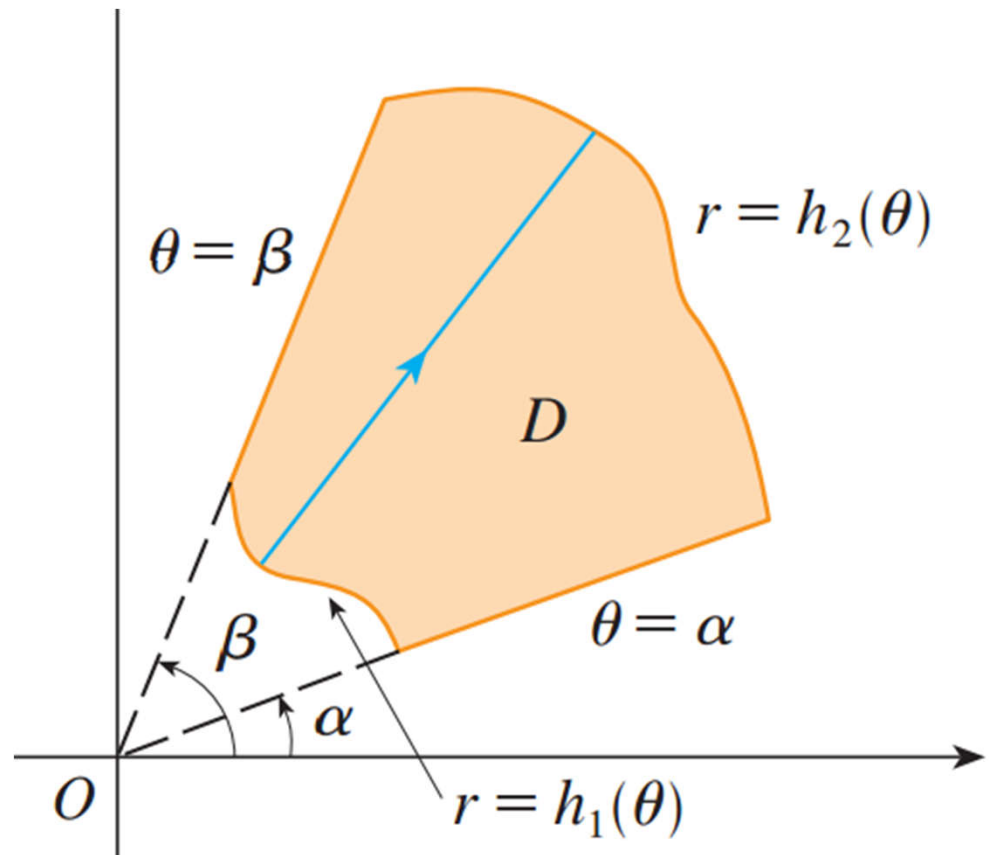
$$x = r \cos \varphi$$

$$y = r \sin \varphi$$

• Khi đó:

$$= \begin{vmatrix} \cos \varphi & -r \sin \varphi \\ \sin \varphi & r \cos \varphi \end{vmatrix} = r \neq 0$$

(trừ điểm $(0,0)$).

2.2. Đổi biến số trong tích phân kép

$$\Rightarrow I = \iint_D f(x, y) dx dy = \iint_{D'} f(r, \varphi) |J| dr d\varphi$$

Nếu:

$$D' = \{ \alpha \leq \varphi \leq \beta, r_1(\varphi) \leq r \leq r_2(\varphi) \}$$

$$I = \int_{\alpha}^{\beta} \left[\int_{r_1}^{r_2} f(r, \varphi) r dr \right] d\varphi$$

2. Cách tính

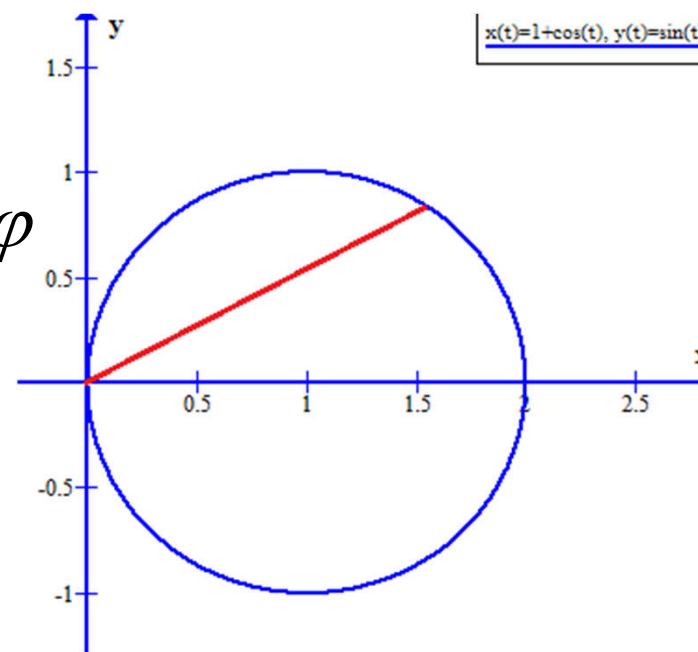
- Ví dụ 5. Tính tích phân trong miền D giới hạn bởi đường tròn $x^2 + y^2 = 2x$:

$$I_5 = \iint_D (x^2 + y^2) dx dy$$

- Đổi sang tọa độ cực

$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases}, -\frac{\pi}{2} \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2}, 0 \leq r \leq 2 \cos \varphi$$

$$I_5 = \int_{-\pi/2}^{\pi/2} \int_0^{2 \cos \varphi} r^2 r dr d\varphi = \frac{3\pi}{2}$$

3. Ứng dụng

□ 3.1. Tính diện tích của miền phẳng D trong Oxy

$$S = \iint_D dx dy$$

□ 3.2. Tính thể tích của vật thể hình trụ:

Phía trên: mặt $z = f(x, y)$,

Phía dưới: miền D trong Oxy

$$V = \iint_D f(x, y) dx dy$$

□ 3.3. Diện tích mặt $S: z = f(x, y)$ chiếu lên miền D của Oxy:

$$S = \iint_D \sqrt{1 + z_x'^2 + z_y'^2} dx dy$$

3. Ứng dụng

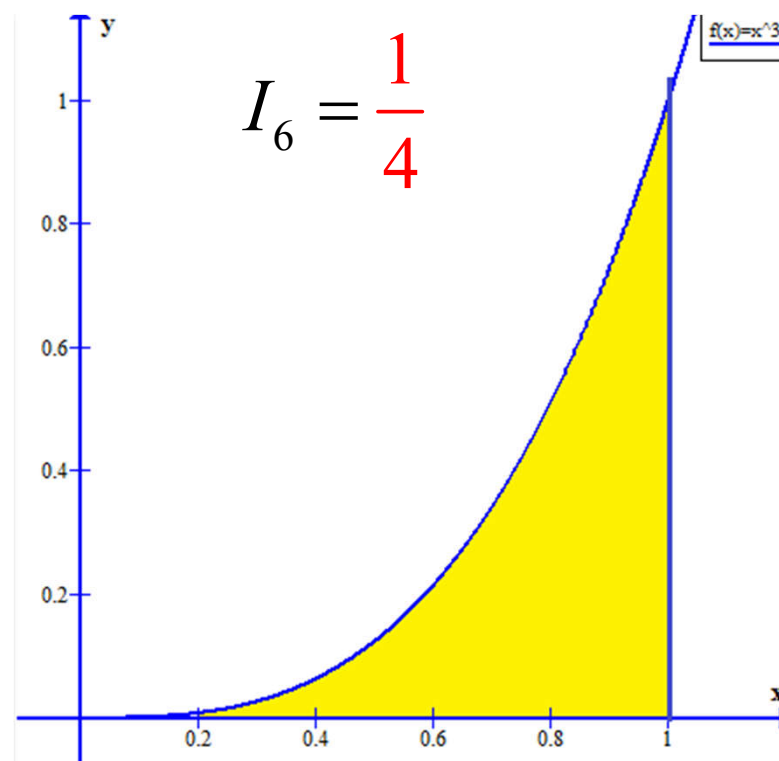
❖ Ví dụ 6. Tính diện tích của miền phẳng D giới hạn bởi các đường thẳng $x = 1, y = 0$ và đường cong $y = x^3$.

❖ Hướng dẫn:

Chiếu miền D lên trục Ox được đoạn $[0, 1]$: biên dưới của D.

Khi $x \in [0, 1]$, y biến thiên: $0 \rightarrow x^3$

$$I_6 = \int_0^1 \left[\int_0^{x^3} dy \right] dx = \int_0^1 \left(y \Big|_0^{x^3} \right) dx$$

3. Ứng dụng

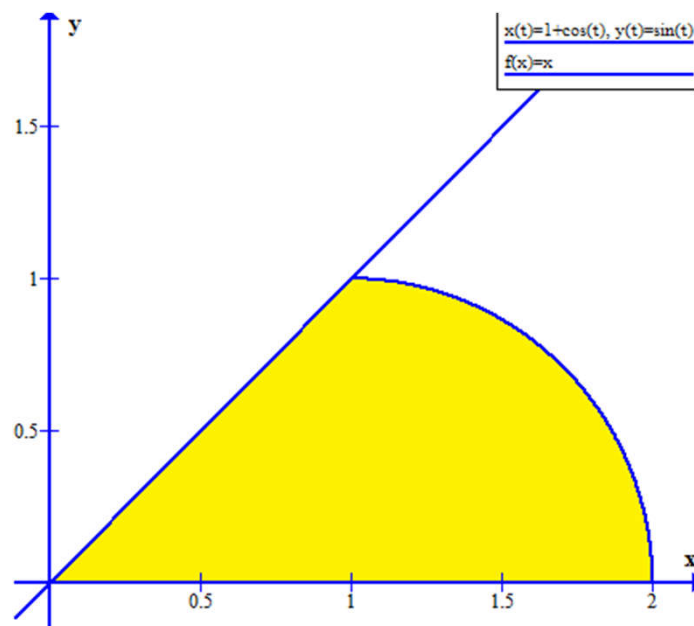
❖ Ví dụ 7. Tính diện tích của miền phẳng D giới hạn bởi các đường thẳng $y = 0$, $y = x$ và đường tròn $x^2 + y^2 = 2x$

- Chuyển sang tọa độ cực

Phương trình đường tròn: $r^2 = 2r \cos \varphi \Leftrightarrow r = 2 \cos \varphi$

$$\left(0 \leq \varphi \leq \frac{\pi}{4}; \quad 0 \leq r \leq 2 \cos \varphi \right)$$

$$S = \int_0^{\pi/4} \left[\int_0^{2 \cos \varphi} r dr \right] d\varphi = \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2}$$

3. Ứng dụng

❖ Ví dụ 8. Tính thể tích vật thể giới hạn bởi các mặt $x = 0, y = 0, z = 0, x = 4, y = 4$ và mặt paraboloid $z = x^2 + y^2 + 1$.

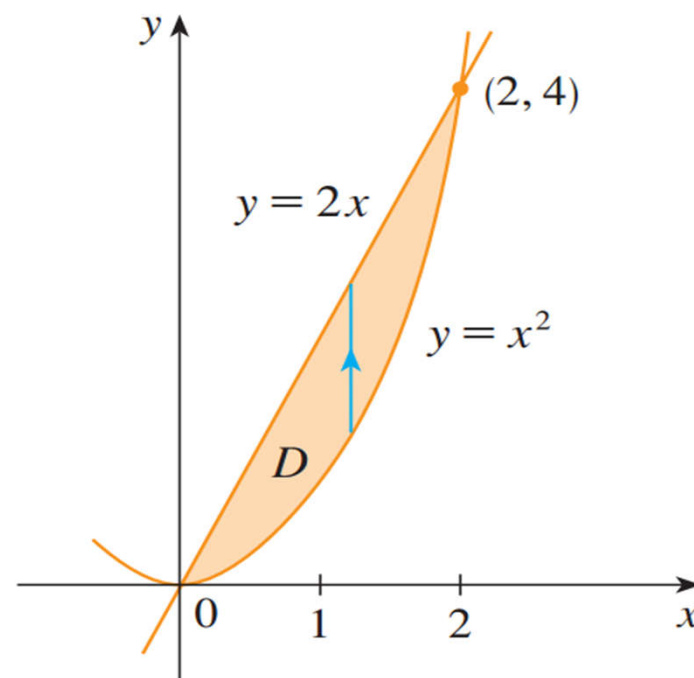
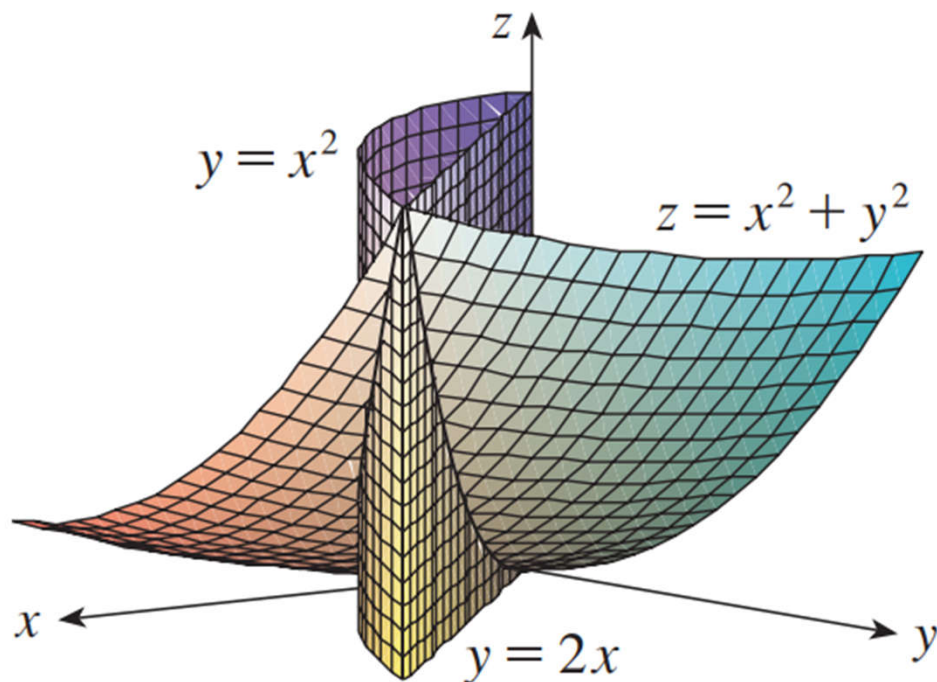
Miền D (hình chiếu của mặt Paraboloid lên Oxy) là hình vuông giới hạn bởi các đường thẳng: $x = 0, y = 0, z = 0, x = 4, y = 4$.

$$V = \iint_D (x^2 + y^2 + 1) dx dy = \int_0^4 \left[\int_0^4 (x^2 + y^2 + 1) dx \right] dy$$

$$V = 186\frac{2}{3}$$

3. Ứng dụng

❖ Ví dụ 9. Tìm thể tích vật thể T ở bên dưới mặt $z = x^2 + y^2$ và bên trên miền D trong mặt phẳng xy giới hạn bởi các đường $y = 2x, y = x^2$

3. Ứng dụng

Hình chiếu của vật thể T lên mặt phẳng Oxy là miền D:

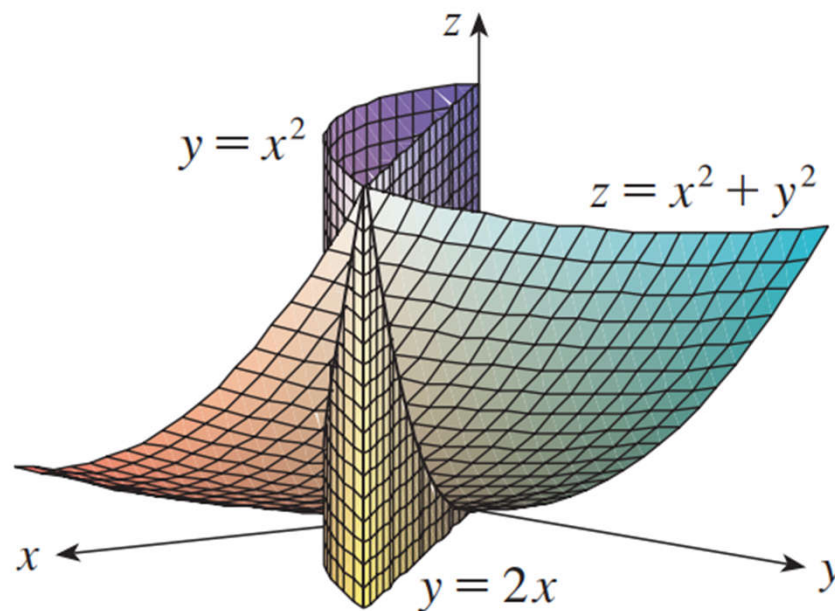
$$D = \{(x, y) | 0 \leq x \leq 2, x^2 \leq y \leq 2x\}$$

Thể tích vật thể T bằng:

$$V = \int_0^2 \int_{x^2}^{2x} (x^2 + y^2) dy dx$$

$$V = \int_0^2 \left(x^2 y + \frac{y^3}{3} \right) \Big|_{x^2}^{2x} dx$$

$$V = \frac{216}{35}$$

3. Ứng dụng

❖ Ví dụ 10. Tính diện tích mặt Paraboloid $z = x^2 + y^2$ nằm bên dưới mặt $z = 9$?

- Giao của mặt paraboloid với mặt $z = 9$ là đường tròn:

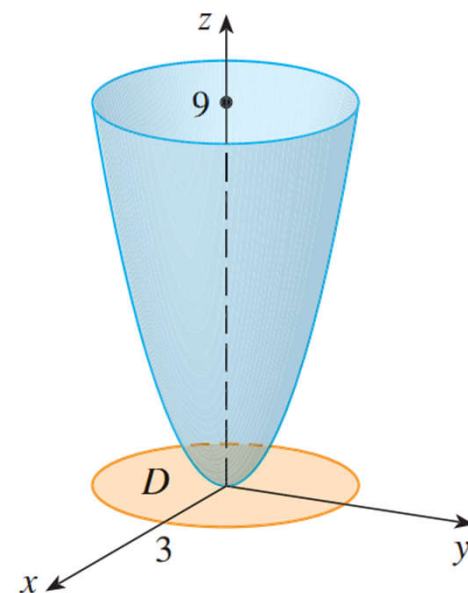
$$x^2 + y^2 = 9$$

Hình chiếu của paraboloid cần tính lên Oxy

là D: hình tròn $x^2 + y^2 \leq 9$

$$S = \iint_D \sqrt{1 + z_x'^2 + z_y'^2} dx dy$$

$$S = \iint_D \sqrt{1 + 4x^2 + 4y^2} dx dy$$

3. Ứng dụng

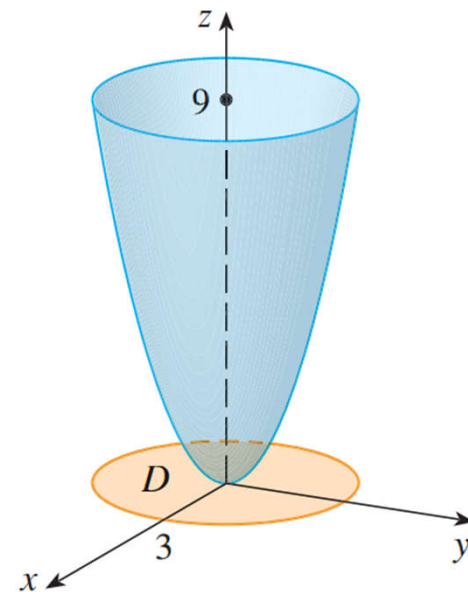
- Chuyển sang tọa độ cực:

$$\begin{cases} x = r \cos \varphi \\ y = r \sin \varphi \end{cases}, 0 \leq \varphi \leq 2\pi, 0 \leq r \leq 3, J = r$$

$$S = \int_0^{2\pi} \int_0^3 \sqrt{1+4r^2} r dr d\varphi$$

$$= 2\pi \cdot \frac{1}{8} \int_0^3 (1+4r^2)^{1/2} d(1+4r^2)$$

$$= 2\pi \cdot \frac{1}{8} \cdot \frac{2}{3} \cdot (1+4r^2)^{3/2} \Big|_0^3 = \frac{\pi}{6} (37\sqrt{37} - 1)$$

Bài tập

- Đổi thứ tự lấy tích phân trong các tích phân sau

$$1) \int_{-2}^2 dx \int_{x^2}^4 f(x, y) dy$$

$$2) \int_0^3 dy \int_0^{2y} f(x, y) dx$$

$$3) \int_1^e dx \int_0^{\ln x} f(x, y) dy$$

$$4) \int_0^1 dy \int_{2-y}^{1+\sqrt{1-y^2}} f(x, y) dx$$

$$5) \int_{-1}^2 dx \int_{x^2}^{x+2} f(x, y) dy$$

$$6) \int_0^{2a} dx \int_{\sqrt{2ax-x^2}}^{\sqrt{2ax}} f(x, y) dy$$

Bài tập

- Tính các tích phân sau:

$$1) \int_1^3 \int_0^1 (1 + 4xy) dx dy$$

10

$$2) \int_0^1 \int_1^2 (4x^3 - 9x^2 y^2) dy dx$$

-6

$$3) \int_0^2 \int_0^{\pi/2} x \sin y dy dx$$

$$4) \int_{\pi/6}^{\pi/2} \int_{-1}^5 \cos y dx dy$$

$$5) \int_0^2 \int_0^1 (2x + y)^8 dx dy$$

$$6) \iint_D (6x^2 y^3 - 5y^4) dS, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 3, 0 \leq y \leq 1\}$$

$$7) \iint_D \cos(x + 2y) dS, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq \pi, 0 \leq y \leq \pi / 2\}$$

$$8) \iint_D \frac{xy^2}{x^2 + 1} dS, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 1, -3 \leq y \leq 3\}$$

Bài tập

- Tính các tích phân sau:

$$1) \int_{y=0}^3 \int_{x=1}^{\sqrt{4-y}} (x+y) dx dy$$

$$2) \iint_D (\cos^2 x + \sin^2 y) dx dy, D: 0 \leq x \leq \frac{\pi}{4}, 0 \leq y \leq \frac{\pi}{4}$$

$$3) \iint_D \frac{dx dy}{(x+y)^3}, D: x \geq 1, y \geq 1, x+y \leq 3$$

$$4) \iint_D \sqrt{x^2 + y^2} dx dy, D: x^2 + y^2 \leq a^2$$

$$5) \iint_D e^{-(x^2+y^2)} dx dy, D: x^2 + y^2 \leq a^2.$$

Bài tập

6) $\iint_D (x - y) dx dy, D : \Delta ABC \mid A(1,1), B(4,1), C(4,4)$

7) $\iint_D x dx dy, D : y = 3x^2, y = 6 - 3x$

8) $\iint_D x^2 y^{-2} dx dy, D : x = 2, y = x, y = \frac{1}{x}$

9) $\iint_D e^x dx dy, D : x = 0, y = 1, y = 2, x = \ln y$

10) $\iint_D x dx dy, D : x^2 + y^2 = 4x - 2y + 4.$

Bài tập

- Tính thể tích các vật thể giới hạn bởi các mặt:

1) $3x + 2y + z = 12, x = 0, x = 1, y = -2, y = 3$ **95 / 2**

2) $z = 4 + x^2 - y^2, z = 0, x = -1, x = 1, y = 0, y = 2$ **12**

3) $\frac{x^2}{4} + \frac{y^2}{9} + z = 1, z = 0, x = -1, x = 1, y = -2, y = 2$ **$\frac{166}{27}$**

4) $z = x^2 + y^2, D = \left\{ (x, y) \mid 0 \leq y \leq 4, \frac{1}{2}y \leq x \leq \sqrt{y} \right\}$ **$\frac{216}{35}$**

5) $z = xy, \quad \forall (x, y) \in D \text{ gh: } y = x - 1, y^2 = 2x + 6;$ **36**

6) $z = 1 - x^2 - y^2, y = x, y = \sqrt{3}x, z = 0, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0$ **$\left(\frac{\pi}{48} \right)$**

Bài tập

- Tính diện tích của các miền giới hạn bởi các đường sau:

1) $x = 0; y = 0; x = 2; y = e^x$

2) $y = -1; y = -x; x^2 + y^2 = -2y$

3) $x = 2; y^2 = x + 2$

4) $(x^2 + y^2)^2 = 2.a^2(x^2 - y^2)$

5) $(x^2 + y^2)^3 = x^4 + y^4$

6) $(x^2 + y^2)^2 = 2y^3$

Bài tập

- Tính thể tích vật thể giới hạn bởi các mặt sau:

1) $y = x^2$; $y = 1$; $x + y + z = 4$; $z = 4$ $4/5$

2) $z = y^2 - x^2$; $z = 0$; $y = \pm 2$

3) $x + 2y + z = 2$, $x = 2y$, $x = 0$, $z = 0$; $1/3$

4) $z = x^2 + 3y^2$, $x = 0$, $y = 1$, $y = x$, $z = 0$ $5/6$

5) $z = 4 - x^2 - y^2$; $2z = 2 + x^2 + y^2$ 3π

6) $y = x^2$; $z = 0$; $y + z = 2$; $32\sqrt{5}/15$

7) $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$; $x^2 + y^2 = Rx$; $R^3(3\pi - 4)/18$

8) $2z = x^2 + y^2$; $x^2 + y^2 = 1$; $2\pi(2\sqrt{2} - 1)/3$

Bài tập

- Tính diện tích của các phần mặt cong sau:
  1. Tính diện tích của phần mặt cầu $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$ nằm trong hình trụ $x^2 + y^2 = Ry$. $4R^2 \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right)$
  2. Tính diện tích của phần mặt cầu $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$ nằm trong hình trụ $z^2 + y^2 = Ry + Rz$
  3. Tính diện tích phần mặt nón $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ nằm bên trong hình trụ $x^2 + y^2 = 2x$. $\pi\sqrt{2}$
  4. Tính diện tích mặt trụ $x^2 = 2z$ bị cắt bởi các mặt phẳng $x - 2y = 0, y = 2x, x = 2\sqrt{2}$. 13

Bài tập

7–18 Evaluate the double integral.

7. $\iint_D y^2 \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid -1 \leq y \leq 1, -y - 2 \leq x \leq y\}$

8. $\iint_D \frac{y}{x^5 + 1} \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq x^2\}$

9. $\iint_D x \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq x \leq \pi, 0 \leq y \leq \sin x\}$

10. $\iint_D x^3 \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid 1 \leq x \leq e, 0 \leq y \leq \ln x\}$

11. $\iint_D y^2 e^{xy} \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq y \leq 4, 0 \leq x \leq y\}$

Bài tập

12. $\iint_D x\sqrt{y^2 - x^2} \, dA, \quad D = \{(x, y) \mid 0 \leq y \leq 1, 0 \leq x \leq y\}$

13. $\iint_D x \cos y \, dA, \quad D \text{ is bounded by } y = 0, y = x^2, x = 1$

14. $\iint_D (x + y) \, dA, \quad D \text{ is bounded by } y = \sqrt{x} \text{ and } y = x^2$

15. $\iint_D y^3 \, dA,$

D is the triangular region with vertices $(0, 2), (1, 1), (3, 2)$

16. $\iint_D xy^2 \, dA, \quad D \text{ is enclosed by } x = 0 \text{ and } x = \sqrt{1 - y^2}$

Bài tập

19–28 Find the volume of the given solid.

- 19.** Under the plane $x + 2y - z = 0$ and above the region bounded by $y = x$ and $y = x^4$
- 20.** Under the surface $z = 2x + y^2$ and above the region bounded by $x = y^2$ and $x = y^3$
- 21.** Under the surface $z = xy$ and above the triangle with vertices $(1, 1)$, $(4, 1)$, and $(1, 2)$
- 22.** Enclosed by the paraboloid $z = x^2 + 3y^2$ and the planes $x = 0$, $y = 1$, $y = x$, $z = 0$
- 23.** Bounded by the coordinate planes and the plane $3x + 2y + z = 6$
- 24.** Bounded by the planes $z = x$, $y = x$, $x + y = 2$, and $z = 0$

Bài tập

- 25. Enclosed by the cylinders $z = x^2$, $y = x^2$ and the planes $z = 0$, $y = 4$
- 26. Bounded by the cylinder $y^2 + z^2 = 4$ and the planes $x = 2y$, $x = 0$, $z = 0$ in the first octant
- 27. Bounded by the cylinder $x^2 + y^2 = 1$ and the planes $y = z$, $x = 0$, $z = 0$ in the first octant
- 28. Bounded by the cylinders $x^2 + y^2 = r^2$ and $y^2 + z^2 = r^2$

In the first octant: góc phần tám thứ nhất.